Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Festa Major

Artés

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Artés

Coordenades:

Latitud:	41.79815
Longitud:	1.95349
UTM Est (X):	413057
UTM Nord (Y):	4627895

Classificació

Número de fitxa	08010 - 48
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Pública
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dt., 20/02/2007 - 01:00

Descripció

En principi, els patrons del municipi són Sant Víctor i Santa Maria, però la Festa Major es fa el primer cap de setmana de setembre. Es tracta d'una data coordinada amb els municipis del voltant. Dura quatre dies: dissabte, diumenge, dilluns i dimarts. Es fa el tradicional Ofici cantat pel Cor Artesenc. També es fan espectacles per la canalla: jocs, cercaviles, gegants i cap-grossos, xocolatada o titelles. Els concerts són el plat fort de la festa. Tots són gratuïts i de gustos diversos: sardanes, rock, folk, etc. En el pavelló es fa el

Ball de confetti: a la tarda per la canalla i al vespre pels adults. No pot faltar el torneig de futbol i la baixada d'andròmines.
L'Ateneu popular organitza un programa de Festa Major alternativa.

Història

Els condicionants que afavoreixen l'aparició de les barraques són: un increment de l'àrea cultivable que provoca la construcció de parets de pedra seca per formar feixes; una atenció més continuada que reclama el conreu de la vinya, creant la necessitat d'aixopluc i magatzem d'eines del pagès que restarà més temps lligat al camp; i, finalment, la presència al Bages i Artés, d'un estrat rocós molt pròxim a la superfície.
La situació geogràfica d'aquestes barraques ve condicionada per la necessitat d'aprofitament de l'espai conreat. Podem trobar, per tant, barraques construïdes entre dues feixes de diferent nivell, sempre i quan siguin del mateix propietari. També podem trobar barraques enmig del camp, però es deu al mateix condicionant, ja que segurament es tracta d'una franja del camp rocosa o de difícil utilització pel conreu. Finalment, també podem trobar les barraques en un racó del camp, on s'amuntegaven les pedres extretes de llaurar, o fora del camp semi excavades en un marge.
Segons la tipologia de la seva construcció, poden ser de planta circular o quadrangular i poden ser construccions isolades o estar adossades en un marge o altra construcció. La volta de les de planta circular es fa per aproximació de fileres. En canvi, les de planta quadrangular poden tenir la volta per aproximació de fileres o en base a un sistema piramidal.
Pel que fa al tema dels constructors, es pot parlar de tres teories: l'existència de quadrilles de "barracaires" itinerants, els "sardans", o el propi pagès. L'existència del sardans s'ha recollit en el treball de Soler i Perarnau (1985) gràcies a un informant que situa aquests personatges a finals del segle XIX. Es tracta d'homes procedents de la Cerdanya, segurament la part alta de la Cerdanya, que oferien els seus serveis per a la construccions de pedra seca, com activitat complementària en èpoques climatològicament adverses en el seu lloc de residència.